

14. aastatäit.

Üksik nummer 10 kop.

Meie Mats

Tellimise hind kättesaatmisega aastas 4 r. 50 l.,
6 kuu eest 2 r. 30 l., 3 kuu eest 1 r. 20 l. Toime-
tusest ise ära viies: aastas 3 r. 50 l., 6 kuu eest
1 r. 80 l., 3 kuu eest 90 l. Ilmub iga laupäeval.

Toimetuse ja talituse:

Tallinnas, Harju ja Riikliti uulitsa nurgal nr. 46/15,
„Seaduse“ raamatukaupluses. Telefon № 740.

Adress: Wene keeles liht- kui ka rahakirjadele: г. Ревель.
Журналъ „Мейе Матсъ“.

Nr. 43.

Laupäeval, 13. (26.) juunil 1915.

Nr. 43.

Prantsuse väerinnal. Üks mereäärse linna Dunferque uulitsateist peale pommitamist.

All pahem. pool: Jaan Lepikson, Wao w. Sakslaste wastu wõid. langenud. Tagumises reas: Eduard Pohla, tegewas sõjawaes. Karla Kangur, sakslastestega wõideldes käest haawatud.

Serawfilm ja Serawfõrw.

Looke salapolitseinikudest.
W. Harb.

(Lõpp.)

Baumann wakis magushapu näoga.

„Üsna iseäranis kawalaste on ta see kord oma tegewust alganud ja omale hoopis haruldase ohwri wälja walinud. Teie olete nagu pilwist tuktunud, herra Baumann, kui kuulete, kellele ta see kord aadert tahtis lasta.“

„Pealinnas? — Meie oleme siin ju oma wahel, — herra ametiwend — muidugi huwitab mind see asi suureste ja —“

„Kahju — homseni peate juba kannatama, herra Baumann. Mul ei ole wiisits oma ametisaladusi ennemalt awaldada, kui kõik töö juba tehtud on. Eks ole ka teie arwamine nii?“

Baumann pahandas. Ta arwas oma armastusewäärilise wõistleja näojoontel, keda ta juba ärikadeduse pärast hästi ei sallinud, iseäralist pillawat muigamist märkawat. Arwatawaste oli see muidugi lahjurõõm, et „Serawfõrw“ „Serawfilmast“ jälle ette on jõudnud.

Baumann heitis uueste küljeli, waipa hoolega ümber tõmmates.

Olgu Krause pealegi rõõmus oma wõidu üle, ka „Serawfilmal“ on homme hea äri ees. Sest summa, mis grahw temale waewapalgaks määranud, ükskõik, kas ta ettewõtte õnneks läheb või ei, ei olnud sugugi wäike. Ta wõis nii siis oma saatusega ka siis leppida, kui wõistleja homme tõeste kuulsa rahwuswahelise kelmi kinni tabab. Ega üks kõike jõua teha.

Rahulikult puhkafid mõlemad salapolitseinikud uksteise kõrwal ja kui uus päew algas ning lõpujaam ikka lähemale jõudis, lahkusid nad — õigemine öeldud: Krause oli äkitselt Baumann kõrwalt kadunud, otsekui oleks maa ta ära neelanud.

„Minul weel parem.“ pomises „Serawfilm“ omanik. „Ei lasse tema oma kaartidesse waadata — ei näita mina ka oma.“

Ja ta asus oma ülesande täidesaatmisele.

Oli küll weel wara hommitul, fiski aga juba wõimalik põgenejaid waatama minna.

Wõõrastemajas kuulis ta, et seal sellenimelisi inimesi ei ole. Aga sihufese asjaga ei lasse salapolitseinik ennast juba segadusesse ajada. Armastajate paarite reisis muidugi wist walenime all.

Baumann kõneles wõõrastemaja peremehega ja see oli igasuguseks abiks walmis, kui kuulis, kes see lahke herra on ja milles asi seisab. Ülemkellner ja toatidruk kuulati üle.

Toas № 18 ja 19 elasid üks meeste- ja naisterahwas, kellega kirjeldus kokku käis. Baumannil ei olnud küll päewapilti, aga wana grahw oli oma poega hästi kirjeldanud.

Baumann lasi ennast teatada. Noorherra oli walmis teda wastu wõtma.

Noor, ilus, sihwakas mees oli see, kes temale numbritoas wastu astus ja teda tumedalt ja umbustlikult filmitfes.

„Herra grahw,“ algas salapolitseinik otsekohhe, „ma tulen teie juurde kurwa isa, ahastawa ema ülesandel —“

„Pidage!“ sõnas noormees järsku. „Kes te olete ja mis on teil nõuks, mu herra? Teie ekfite — mina ei ole see, keda otfite.“

„Teie olete see, herra grahw, ja naisterahwas, kes teie feltfis teadmata tulewikule, wõib olla hukatusese ja õnnetu- tusele wastu astub, on preili Sylwia Moletti — nii on wä- hemalt tema nimi kui näitlejannal. Teie näete, et ma kõik tean. Tagasiajamine on otstarbета.“

„Ma ei tahta midagi kuulda!“ hüüdis noormees, kes ära nägi, et salgamisest midagi wälja ei tule.

„Teie peate kuulma, herra grahw,“ wastas Baumann tõsifelt ja kindlalt. „Teie peate südametunnistuse ja mõis- tuse häält kuulda wõtma ja järeelmõtlemata teo, mis teie terve elu ja tulewiku purustab, jälle heaks tegema. Teie isa, kes walusa südamega oma kadunud poja peale mõtleb, wõtab teid jälle lahtistel kätel wastu, kui wana kuulsa suguwõrsa au alal hoiate. Seda teile üttema, tulim ma siia —“

„Mitab, minu herra. Teie wõite oma sõnad enefel hoida, mina neid ei kuule. Ma ei tahta järel uurida, mis- suguse õigusega te minuga niisugusel toonil kõneleda tohite. Aga kui ka minu isa ise siin seisaks, ta ei suudaks mind kõigutada. Minu otsus on kindel ja tagasi ma enam ei astu. Ma olen ise oma õnne ja tulewiku sepp, ja ajast jäänud eelarwamistest ma ei hooli.“

„Te olete kawalase wõrku meelitatud, herra grahw. Mõtelge ometi, weresidemed —“

„Arwastusesidemed on kõwemad kui weresidemed,“ wastas noor krahw tulifelt. „Selge minu isale —“

Siin jättis ta sõna pooleli.

Mõlemad tubast ühendaw wahetuks läks lahti ja seal- rattas pimestaw ilus noor naisterahwas fiske. Ta lõuna- maalase laadi iludus oli nii kiltkestaw, et Baumann kõik sõnad unustas, mis ta nooremehe wastuse peale pidi üttema, ja neidu niilid ärapäõrmataalt imetlemisega filmitfes. Jah, ta mõistis, et see näkineitsi iga inimese oma wõrku suudab tõmmata — wastupanemata.

See ilus neuu asus grahwil kõrwa, kes nagu kaitstes oma kae ümber pani.

„Meid tahetakse lahutada, Robert?“ hüüdis neuu kind- lifelt, pisarad kaunides filmades. „Aga sa oled minu oma, ja ma ei lasse sind. Sa andsid mulle oma sõna — seda ei murra ja ju oma Sylwia.“

„Ara eruta ennast, Sylwia. Minu herra, teie näete, et teie siin midagi parata ei wõi.“

Sylwia wõttis ta kaelast kinni ja waataõ õnnelikult naeratades ta otfa.

Baumannil tõusis palaw tust ulesse. Nii raskets ei olnud ta oma ülesande täidesaatmist pidanud. Aga ta ei taotanud weel julgust. Ta pidi neiega katset tegema. Selleks palus ta temalt läbicääkimist nelja filma all.

"Seda ma ei luba," ütles Brandenfels karedalt. "Miks mitte, Robert?" heitis ilus neiu wõidukindlalt wahela. "See herra wõib ju mulle seletada, mis temale illesandeks tehtud, ja siis minu wastuse sinu isale wiia, ülepea kõik, mis ta siin nägi ja kuulis. — Astuge siia sisse, mu herra."

Tema peale juhitud nõiduw-ilusate filmade mõju all kõneles Baumann algues kindluseta, ja nagu ta oma meelepahats tundis, ilma mõjuta. Peene naeratuslega liikkas nägu neiu kõik tema põhjendused kerge waewaga ümber ja tema külma mõistuse wõitlus nooruse, ituduse ja armastusepöörasuse wastu näitas tal haledalt luhta minewat.

Aga warstigi sai ta kõnehoosse, õiged sõnad woolasid tal iseenesest keele peale ja ta tundis eneses kindluskaswawat. Neiu jäi järeilmõttlikuks ja lasi oma ilusa pea longu. Wantus ta? Oli ta walmis lahti ütlemä, ennast ohwriks tooma?

Baumann seletas, et see neiu kohus olewat noort grahw'i wabaks anda. Kui neiu teda tdeste armastab, ei wõiwat ta ometi soowida, et noormees ise ja tema perekond õnnetuks saatsid. Minult neiuft rippuwat see ära, kas wana grahw mures oma päewad lõpetama peab ja ema süda walus ennast toktu küüb.

"Ma ei wõi," sofistis neiu. "Ah, laske mind, ja ärge ajage mind meeleheitmisele! Mis peab siis minuft saama?"

Bisarfilmil naeratas ta Baumannit otja.

See tõi oma kõige rastema suurttiiki wälja.

"Wana grahw on walmis," seletas ta, kui pinna nii heaste ette walmistatud nägi olewat, "teile asjakohast kahjutaju andma, minu preili. Teie olete oma nime, oma au, oma näitelawalise kuulsuse kaalu peale pannud, arusaadaw on, et isasüda seda jälle heaks teha püüab, kui te tema poja wabaks annate, äranähes, et teie abielu ikkagi täieste õnnelik ei wõi olla."

Kas wõtab neiu raha wastu? Kas ütles ta oma südameseowidest lahti ja lepib kahjutaju summaga?

Wana grahw oli ometi tubli inimesetundja olnud. See, mida Baumann peale kirblist armastuse-etendust peaaegu wõimataks oli pidanud, sündis nüüd.

Sylvia Moletti ostas nähtawaste raha wäärtust hinnata. Sajamargalised, mis Baumann nüüd iksteise järele laua peale ladus, kuni katskümmeid tuhat täis sai, olid tema tungiwatele seletustele mõjukamaks toetuseks.

Sylvia Moletti töötas kohe ja jäljetult nooremehe kõrvalt kaduda. Ta andis kirjalku töötuse, et ta kahetunnine tuhande marga eest kõigist nõudmistest noore grahw'i wastu ennast lahti ütles. Ta seletas Baumannile, talle süda nüüd korraga wäga rahulikult oli jäänud, et ta otsekohe wäljamaale sõidab ja noort grahw'i enam mingil tingimisel oma ligi ei laske.

Ilma et grahwiga jumalaga oleks jätnud — mis otseuse ehk kahtlaseks oleks teinud — lahkus ta toast.

Usti oli korda läinud.

Baumann pühkis omal otsaesist, mis läbirääkimise puhul noore neiuga soojaks oli läinud.

Noor Brandenfels sammus taas rahutult edasi-tagasi: läbirääkimine wälitas tema meelest juba liiga kaua.

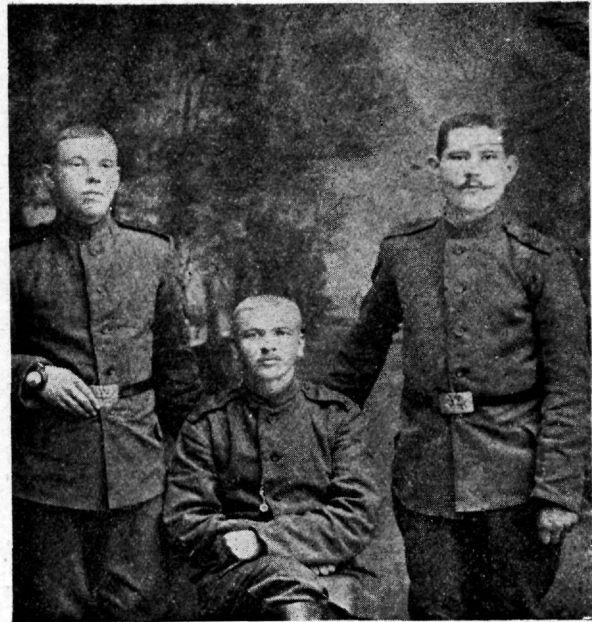
Wiimaks ilmus salapolitseinik jälle. Aga ütfinda.

"Kus ta on?" hüüdis noormees temale ärewalt wastu. "Astuge, herra grahw, ja kuulake mind rahulikult pealt. Peale selle kui preili Sylvia ära nägi —"

"Ma tahan teada, kus ta on? Teie oma seletustega tegite ta pealt segaseks. Silmapilk üteltge, mis on sündinud?"

"Sa läks ära, herra grahw. Teie ei näe teda enam. Oma soowil lahkus ta teiest, äranähes, et järeilmõttlemata noorusetuju õnnelikule lõpule wiia ei wõi. Näete, siin tema äraütlemise kiri, millele ta alla kirjutas."

Grahw'i näojooned olid kui kwinenud. Pühkise pilgu heitis ta siiraste paberi peale. Siis naeris ta lõikawalt. "Omal soowil? Hahaha! Oma kuralliku kurastiga olete wilumata sildant wõrgutanud ja oma plaanidele wastuõttlikuks teinud! Ühhi ja tähtsuseta on see kõik, mis siin kirjutatud! Raha!" — ta tegi põlastawa liigutuse — "raha, näruse raha pärast on ta mu wastu truudust murdnud!"

August Saljas, Tallinnast. Tegewas sõjawäes.
Ewald Sillam, Tallinnast. Tegewas sõjawäes.
Johannes Rei, Tallinnast. Tegewas sõjawäes.

Ta tahtis uksest wälja tormata, aga Baumann hoidis teda kõwaste käest kinni.

"Ärge endid asjata waewake, herra grahw. Ma mu-retsefin selle eest, et te tema jälgi enam ei leia. Olge mõistlik nagu see neiu ja leppige ärapäõrmata saatusega. Tehke oma wana isale rõõmu ja pöörake tagasi oma armsa ema rinnale!"

Ei olnud kerge asi noortmeest rahustada.

Aga — tuli see nüüd Baumannit kõneawusest wõi oli Sylvia kerge lahtiütlemine nooremehe peale kainestawalt mõjunud — tema wastupaneku jõud murdus tdeste.

Baumann imestas endamisi, et kõik nii wõrdlemisi libedalt läks. Täieliku rahulolemise tundmusega wõis ta enesele öelda, et tal erakorraline and on "peenete" ja keeruliste asjade diendamiseks.

Jah, see piirkond oli temale nagu määratud, niisugustes asjades oli ta alati meister!

Ka siin jõudis ta eesmärgile. Noor grahw näitas oma järeilmõttlemata armastust kahetsewat. Ta andis Baumannile kätt ja lubas temaga seltsis isa juurde tagasi sõita. Mu sõõgisaalis tahtsid nad seltsis süüa ja siis järgmise kiirrongiga ära sõita.

Baumann õõrus käfta.

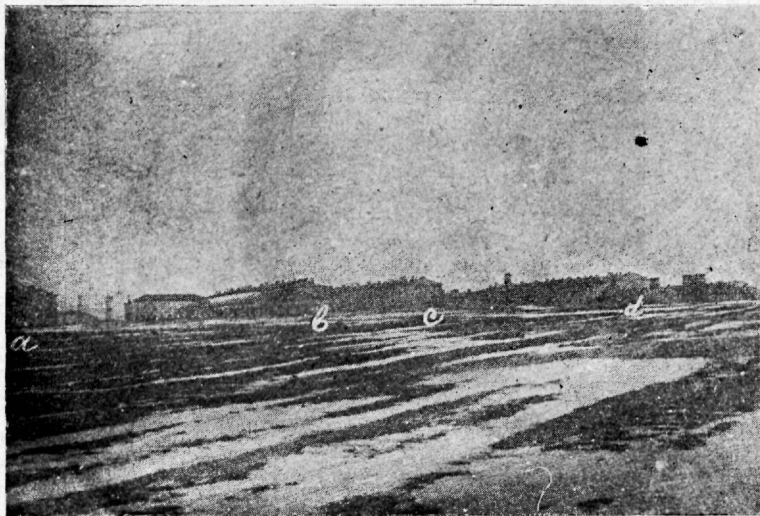
Niisugustes peenikeses perekonna asjade korraldamises ei suudaks keski temaga wõistelda. Ka ametiwend Krause mitte! Ei tea kas see rahwuswahelise kelmigi kinni saab püütud! Hooples liiga wana!

Käe alt kinni sammusid noor grahw ja Baumann sõõgi-saali poole.

Kui nad wõõrastemaja kotta wiüwa trepi peal olid, tulid kaks kogu nurgast wälja, kus nad seisnud, ja astusid üsna nende kannul trepi astmeid möõda alla. Ka trepi enefe peal seisis üks mees, kes neid ootawat näis. Ja üsna all — Baumann waatas weel korra, et mitte eõfida — najatas ametiwend Krause laifalt trepi käõpüü najal.

Mis oli sellel siin tegemist?

Ültselt aga muutus terwe see pilt, kui noor grahw korraga oma käe Baumannit kaenla alt wabastas, ustumata jõuga ühe nendest meestest maha jooksis ja trepist alla tormas. Siin aga rabasid tugewad käed temast kinni ja peale

L. polgu kaarmud R—s. Praegu on nendes a) kaupmeeste seltsi hospital, b) Uujärje pärija nimeline kaupmeeste hospital, c) ja d) sõjaaegsed tagawara hospitalid. Nendes hospitalites on alati kuni 3000 haawatut rawitsemisel.

lühikest ägedat rabelemist pidi ta alla andma.

Tal pandi käed raudu.

„Ah, tere, herra ametiwend!“ Krause mõttis mõistelejat pilkawa pilguga.

„Mis see tähendab? Teie olete nähtawaste suures eesküuses!“ hüüdis Baumann.

„Ei sugugi, nagu ise kohe näete. Ehk näitate mulle seda au üles ja joote minuga seltsis klaasi marjawiina. Sel puhul mõiksin teile ka need kaks-kümme tuhat marka tagasi anda, mis meie selle ilusa näkineitsi käest weel parajal filmapilgul ära wõtsime.“

Baumann oli kui pilwist langenud. Wihast punetades pidi ta kuulama, et ta ennast kõige alatuma kombel nina-pidi wedada oli lastnud. Grahw, niihästi noor kui wana, ühes näitlejanna Sylvia Molettiga — olid kõik kawalad mestimehed ja talitased ühisel nõul. Nüüd istusid nad kõik õnnelikult luku ja riivi taga, sest wana grahw, kes nii osawalt õnnetu isa ja miljonäri osa mõistnud etendada, oli Krause juba kohe peale selle kinni wõtnud, kui Baumann tema juurest pangasedeliga lahkunud oli. Ta ei olnud keegi muu, kui see suur rahwuswaheline kelm, keda kõik awalikud ja jala politseid kaua juba tagajärjeta otfinud.

„Teie terwiseks, herra ametiwend!“ ütles Krause, kui asjakäitu seletanud oli.

Baumann tegi kõige hapuma näo oma terve eluaja kohta. Nõõmuga segatud wihatundmusega wõttis ta rahad wastu, mis ametiwend päästnud. Need oleksid igaweste kaduma läinud. Mõte, et tema, kõigi peenikeste ja õrnade perekonna asjade meister, terwes selles kupatuses üpris haledat oja on etendanud, peasjalikult weel Krause ees, kes nüüd kõik teadis ja teda kuste pärast enne täielikku lõõsu langemist hoitanud polnud, rikkus tema hea tuju põhjalikult.

„Aga jeda peab ütlema, pagana ilus tüdruk see preili Sylvia,“ tähendas Krause ladusalt, „otse kas latu sõrmi, herra ametiwend — eks ju?“

Aga Baumannile ei teinud näägutamised ega süüta naljad enam lõbu. „Terawfilm“ oli igaweste teotatud, „Terawkõrw“ aga suur wõidumees. Ja kohtu harutamine, kus „Terawfilma“ juhatajal tunnistajana naljakas-weidrat oja tuleb etendada, saadab terve loo õige weel suure kella külge.

Sellepärast walmines Baumannis pital tagasiõidul kiiduwäärt otjus. Ta wõttis nõuks ka peened perekonna asjad edaspidi oma palgaliste hooletaks jätta.

Tema abitaasa oli sellega päri ja „Terawfilma“ äri õit-fes ka pärastpoole weel.

Tragikalit meeletindlus.

„Journal de Geneve“ jutustab järgmisest Brant-fuse tegewa sõjawäe korpuse staabis ette tulnud juhtumisest.

Telefon kõlises. Apparadi juurde astus wahiohwitser.

Waja oli telegrammi wastu wõtta.

Dhwitser kirjutab ta sõna-sõnalt üles:

„3. korpuse staabi leitnandile R. R.“

„Kuulete?“

„Jah!“

„Kirjutage edasi.“

„Sinu naine suri äkitselt. Dotame matule. Tule. Sinu wend Georg.“

„Korrake!“

Dhwitser kordab telegrammi sisu.

„Mitu sõna?“

„Kuusteist.“

„Õige . . . On teil staabis sellenimeline leitnant?“

„Jah. See olen ma ise.“

Gesti sõjameeste kirjad.

I.

27. aprillil.

Armas sõber! Neid ridasi kirjutan Sulle kaitsekraawist, kuhu sin mõne päewa eest asusime. Kaitsekraaw ei ole küll kindlustatud, kuid wastupanemiseks küllalt kohane. Paar päewa tagasi oli meil suur lahing, millest Sulle jutustada tahan.

20. aprillil umbes poole päewa ajal lahkusime ühest Saksa karjamõisast. 2 wersta taugufel tuli üks järw wastu. Pöörasime wastu põhja ja olime järwest mööda. Nüüd pöörasime jälle wastu lõunat ja sammusime omas endises sihis edasi. Wastu tuli mets. Ka sellest läksime läbi, kuid teine-pool metsa jäime seisatama. Hakkasime lahingu wastu walmistama. Kraawime kaitsekraawi walmis ja weel niifugufe, mis alles kaitsekraaw on. Warsti tuli aga käst, et tarwis pahemale tiwale appi minna ja siia nii wähe mehi jätta, kui võimalik. Siia jäeti kõigest üks rood. Kui nad ära olid läinud, kindlustasime wähe kraawi, et siis parem neid nottida on. Ohtu jõudis kätte. Roodna kutsus kõik mehed oma juurde ja pani ette wabatahtlikult maad kuulama minna. Ma astusin roodna ette ja awaldasin soowi. Ta oli sellega nõus. Minuga seltsis tulid weel: 2 Paide poisist, üks Wiljandist ja üks Pärnu maakonnast, ühtekokku 5 meest. Seadsime kõik korda, mis tarwis oli, jätsime teised jumalaga ja sammusime edasi. Roodna soowis meile head õnne ja ütles et me' ikka eluga pääsime. Jlm oli nii pimedaks läinud et sülla peale teist ei näinud. See, kust me sakslaste poole läksime, oli suuremalt jaolt lage, kui mõni männatuff maha arwata. Selle eest oli kraawist iga 50 sammu peal. Tihti kullusime kraawi nõnda et kordid üsna „rakfatafid“. Tõusime kraawist üles ja ikka edasi. Korruga karjuti meie ees: „Stopp! Wer ist da!“ Nüüd alles saime aru, kus kohal meie oleme. Oleks weel mõne sammu astunud, oleks kraawis nende seas olnud. Kas siis poleks nali oln'd. Wene soldat kutsus Saksa kaitsekraawi ilma Saksa soldatite teadmata.

Kanna pealt pöörasime ümber ja pissime jooksma kuidas „koiwad“ wõtsid. Kuid, mis sa kuulide eest jooksed: ta saab su tee peal kätte ja tea mis tükkid weel ära teeb. Ei aitanud muud kui lastime maha ja läksime roomates edasi. Kui wähe maad olime edasi läinud, juhtus õnneks kraaw ees

olema. Edasi minemisega polnud juttugi. Istusime maha ja jäime ootama mis edasi sünnib. Kuulisti fadas kui rahet ja kuulipilduja töötas oma ihetasofe häälega, meie peale kuulisti sülgades. Natufese aja pärast jäi kõik wait. Meie hüppasime kraawist välja ja jooktsma. Nad ei ole aga müüdnat kuulnud ja uueste ha? a id kuulid kiunuma. Kuid meie ei kuulunud sellest. Panime jalgadele täie auru peale ja maa juft kui kadus jalge alt. Sfeäralist nalja sünnitas see kuktumine. Jooksed, jooksed ja korruga — prantsti — kraawis. Umbes paaritunnilise huktumise järele jõuame oma meeste juurde tagasi. Mehed olnud meie pärast mures ja pidanud juba otsima tulema, aga meie jõudsimme ennem kohale. Jutustasime kudas teofond läks ja kõik mis meil juhtus. Niipalju saime teada, et üks Paide pois mõistis Saksa keelt kas wõi täna öösel tormijooks algab. Meie aga pidasime nõu kudas neid parem häwitada on. Roodnale tuli hea mõte: ta käskis meid kraawist välja tulla ja kraawi teisel kaldal pikali heita.

Dõ pimedusest polnud midagi näha. Kufagil kijas õõkull. Nõnda lamasime umbes pool tundi korruga kuulsime müüdnat. Meie teadime juba, kes need on. Nad tulid weel mõned sammud ja kuktusid kraawi. Kui nad välja hakkasid ronima, surus neid meie püstist. Hirmsaste pistid nad lõugama. Teised, just kui loerad, tahksid uueste meie kallale tormata, aga neil langes seesama saatus osaks. Nõnda wõitlesime tundi poolteist ja nad taganesid. Kraaw oli poolteist sakslast täis, enam jagu surnud. Saawatud koristamine ära ja saatime lähemasse sümise punkti. Natufese aja pärast hakkasid suurtüütid mõirgama: meid külwati srapnellid rahuga otse üle. Aga õnneks ei tabanud kuulid märki: mõniford lendasid üle, teine lord jälle ette. Harwa kuktus mõni summadan meie ligidale, aga see harwendas kaunis tubliste ridad. Hirnus oli näha kui srapnellid õhus lõhtesid: esmalt wali rakstus, waks, suits, tüüdid, õhu ja kuulid winguwad alla, omale õhwril otstides. Kaob see, tuleb uus ja ikka nõnda lordub kuni hingamine wiimaks wäga raskeks läheb.

Wähe aja pärast taganesime sealt, sest wõimata oli seal wastu panna. Taganesime pool wersta ja asusime waremalt kaawatud kraawi. Warsti saime abiwäge. See hakkas kohe tormijooksule walmistama. Wähe aja pärast olid nad kadunud. Meie jäime siia. Tunni aja pärast tuli käskjalg ja teatas et meie wahwad poisid waenlast haledaste löönud, 35 ohwitseri, 920 alamwäelist ja 7 suurtüüki saagiks saanud. Ta teatas, et me siin puhata wõime, kuna teised sinna positsiasse jääwad. Meil oli hea meel, sest soldatid kulub ka wahel puhata.

II.

Uwowitz, 12. aprillil 1915. aastal.

Urmsad Eõrwalased! Soowite, et ma teile pikemalt kirjutaksin mõnesugustest päewajuhtumistest, latsun seda korraks teha, sest nüüd on mul selleks aega. Olen praegu puhtusel Uwowitz Keiserliku Rõrguse Suurwürstina Olga Aleksandrowna hospitalis, külmetasin jalad Karpati mägedes ära, õnneks mitte suureste, nii et warstist paranemist loodan: eks siis lähe jälle uue jõuga neid Saksa ja Austria kelmisi nuhtlema.

Sõjapidamine siin, Karpatides, on raske, aga meie waprade wägede käes saawad ka wõimatamad asjad wõimalikuks tehtud, sest julge pealehakkamine on pool wõitu.

Sürflaste tormijooks.

Peaa esmalt mõned sõnad ka siinsetest kestmägestiku elanikutest pajatama, sest see oleks täitsa ülekohus neid kahe filma wahel jätta. Ma ei wõinud enne uneski aimata, et Europa haritud rahwaste keskest weel nii madalal järjel seiswat rahwatõugu leian, see wõib weel neid wabandada, et suured mäed neid wälisest haritud ilmaft lahutawad. Kooli pole ma siin kuskil juhtunud nägema, raamatuid ja ajalehti niisama, see annab selget tunnistust, et nad täitsa kirjaoskamata on.

Riides käiwad nad õige wiletsalt. Naisterahwastel noortel kui wanadel, on ainult üks pikk jäme särk seljas, mis keskest wõõga kinni on. See täidab neil aluspesu ja pealmise riide aset. Meestel on pikkid ja siis pikk särk pikkste peal, mis kõik ihesugusest walgest jämedast kotiriidest on tehtud, ja ajajookful koledate mustaks on määrinud. Raagu näha, peetakse pesemisest ehk puhtuse eest hoolitsemisest siin õige wähe lugu. Sellest annawad käed ja näolapike ka õige selget tunnistust, kus seda wa mustust mõnel päris terna korraks peale on kogunud. Wett on siin küllalt, nii et teda õige hoolitust mõiks tarmitada, sest siin on külad kõik jõgede äärde asutatud. Urwasin eisteks, et pistelukad ainult meie, soldatite, sõbratesed on, aga nüüd nägin, et nad siinsete elanikutega jäädawalt sõpruses elawad, kes neid lihawamaid põuest kinni tabawad ja hambasse pistawad ning niimoodi oma wabamad tunnid mööda saadawad, nii kui meie päewalille seemneid närvides.

Elumojad on ka õige wiletsalt ehitatud. Palju head materjali on mitu ära raisatud. Lood on niisugused, kui meie rehetoad. Suits läheb ukseft välja, sest korstmaid pole. Parred on sees, kus peal põletispuud kuwatatakse. Loo mõõblits on üks koft, neli jalga all ja lahtine laud peal, mis laua aset täidab. Umber seina ääri mööda on laiad lauad, mis istumise ja magamise jaoks tarwitatakse, niisama on ka ahi ehitatud, et hea peal magada oleks. Peab ka tõega tunnistama, et ahju peal täitsa mõnus puhata on, mida ma juba mitu korda proowinud olen. Woodide eest on tubliste hoolt kantud, need on suure ja awarad lawastid, nii et mõnesse paarkümmend inimest korruga sisse mahuwad. See pole mitte kogemata nii suur juhtunud, waid päris nimelt tehtud, sest siin peetakse peenike pere signemise eest tubliste hoolt, kes kui määrkasid põhu seest välja wahiwad ja oma loomulikka toimetusi siinjasmas toas toimetawad, ehk küll ukseft ainult natuke maad välja minna on, sellepärast on ka toa õh raske ja halb. Wägede äärfemad elanikud on palju wiisakamad ja puhtamad oma elukombedes, aga siiski paisatab puudusi igalt poolt weel filma, mis meie aja õhu ei peaks fallima.

Prantslased wiivad Saksa salakuulaja ülekuulamisele.

Pea toiduks on neil enamaste kartulid, piim ja kaera-
jahust leib. Kord sain ka õnne osaliseks seda leiba süüa:
wõttis üsna wee filmist wälja ja muidu ei tahtnud alla
minna, kui sõrmega tagant järele ei aitanud. Oli pime aeg
ja söögisu ka täitsa hea, mõtlesin ise, kui nemad sellega ela-
wad, ega ta mul siis hinge ometi wälja wõta, muud kui
kuupistin aga edasi. Hommiikul waatafin, mis sugune see leib
õige on, mis õhtu weskiste filmadega söin, polnud ka muud
kui jõklad ja haganad, tule lähedale ära minegi, kui leiwast
ilma ei taha jääda.

See oli 18. märtsi hommikul umbes kella 4 aegus kui
meid jalule aeti, ronisime oma lume otsopeidest wälja, kus sees
meie õõ mööda saatsime, tuli oli ära kustunud ja kõik ihu
wõbises külma mõjul (siin Karpatides ei saa meie enam
mulla sisse laitsekraawiki kaewata, waid lume sisse, mis oma
paar arsinat weel sügaw on). Bataljoni komander teadustas
meile, et käst on antud 1253 meetrit kõrge mäe pealt waenlast
minema kihutada. See oli üks rasematelst ülesannetest, mis
niiuud täita tuli, aga keegi ei kohtunud seda rasket ülesannet
kuuldes ja ei awaldanud kellegi meeoleolu peale halba mõju,
igati oli kindel selle veale et ta ära wõetud saab. Mägi,
kuhu otja meie pidime ronima, seisis meie ees ja paistis
kaugelt juba filma. Umbes $\frac{2}{3}$ mäge on palju metsaga kaetud,
 $\frac{1}{3}$ on ilma metsata, sügawa lumega kaetud ja paistab
filma kui walge pilwe pant kõrgel taewa all. Seal peal
liikusid waenlased kui mustad täpikesed pilwede äärel. Iga
mees wõttis mütsi peast, tegi wälise palwekehe — ja siis
edasi Jumala nimel, sest keegi polnud julge selle peale, kas
homset päewa näeb wõi ei — ja paljud ei näinud teda ka
enam.

Niuid algas teelond läbi sügawa lume, mäest üles ja
alla, läbi sügawate kuristiklute, mis mahalangenud puid
täis olid ja teekäimist igatepidi raskendasid. Wahel kuu-
tusid mehed lumesse, nii et peanupp weel üksi paistma jäi,
sai jälle wälja aidatud, kui ontal selleks jõudu ei jatkunud,
ning reis läks wahetpidamata edasi. Siin saab käidud mees
mehe järel kui waenlasest alles kaugemal oldakse, sest üks
teerada saab kõwats tambitud ja seda mööda on hea järel
tulejatel käia, pole nii palju sügawa lume sees tampimist.
Kella 2 ajaks jõudisime mäe alla, kus waenlane oli. Siin

jäime peatama, et waenlase seisukohti järele uurida, selleks
jaadeti ka maakuulajad wälja. Wahetwahel kuuldus pliasi
paukust, mis meie maakuulajad waenlastega wahetasid.
Warsti toodi neid ka paar tikki proowiks, olid päris poisi-
kesewõitu mehed ja rõdmustasid selle üle, et wangi sattusid.
Õhtuks olid maakuulajate läbi waenlaste seisukohad kõik
teada, nii siis hakkasime ligemale tungima. See sündis kõik
wagufalt, sest igati teadis, mis tal teha oli, mida wagu-
famalt edasi sai minna, seda kafulikum oli meil. Meie suur-
tükid hakkasid ka häwitawat tuld waenlaste seisukohtadele
saatma. Mitmesuguste raskustega wõideldes jõudisime mäe
metsa piirist wälja. Niuid olid ees päris järsud mäetipud,
kust muidu üles ei saanud, kui pidid püssilaega enne jala
asemed sisse tegema. Paljud kukkusid tagasi, aga ikka uueste
ja uueste katsuti ülesse ronida, mis ka mitmekordse katse
järele õnnestas. Pahemal pool, kus meie 4. bataljon ol-
algas juba äge püssilaskmine, kuhu selka weel kuulipritside
tra—ta—ta kostis.

Ilm muutus uduseks ja pimedaks, kui meie waenlaste
seisukohtadele juba kaunis ligdale olime jõudnud. Niuid
märkasid ka nemad juba meid ja saatsid tihedat kuultrahet
meile terwituseks wastu. Hakkas tibe pealetungimine waen-
lase kuultrahe all. Paljud kukkusid meie seast, aga uued
asusid jälle asemele, et langenute asemel täita. Wiimane
mäetipp oli nii järsk, et kapaal pidi ülesse ronima. Õnn
oli meie poolt. Ilm oli udus ja pimedawõitu ning para-
jaste hakkas lund sadama ja tuiskama, mis neil kohe wastu
oli, sellepärast ei näinud nemad meid enam heaste, kui palju
meid oli ja hakkasid taganema. Niuid olime meie ka juba
mäe peal ja kästsewõitlus hakkas peale, mis meie wõiduga
lõppes. Wangisi saime ka heaste. Wõitlus paremal ja
pahemal pool kestis ilma wahetpidamata edasi, kuuldufid
hurra hüüded kuni hommikuni.

Õõ oli kole-wilets mööda saata. Lumi on paar arssi-
nat sügaw, tuiskab ja sajab nii et paari samm peale midagi
näha polnud. Kõik selle õõ jookslu filma kinni ei saanud,
muud kui jookse ilma wahetpidamata edasi ja tagasi, et külm
ära ei wõta. Mõned, kes kukkuma olid jäänud, jäid ka oma
kätest ja jalgadest ilma, mitmed leiti hommikul soutu ära
külmanult.

Hommikul jäi lahingukära natuke waitsemaks, mis aga
warsti uue jõuga jälle peale hakkas.

Ilm muutus järjest ikka halwemaks. Tuust ja sadu oli
hirmus ja oma 10 gr. oli külma. Sinel oli enne märg ja
niuid nii ära külmanud, et murra kas katti. Küll sai jal-
gade peal edasi tagasi tampida, aga külm tahtis wägise äro
wõtta. Saawatud, kellel jalad terwed, need pääsesid weel
eluga, aga need, kes jalgadest ehk mujalt haawatud olid ja
käia enam ei wõinud, külmastid sinnaamasse ära, sest wõ-
mata oli neid sealt lahingu aegus ära kanda, ja kui juba
10 minutit maas lamas, oli külm teda juba kõwats teinud.
Saigete kandmine on siin õige raske. Wahel tuleb 10 kuni
15 wersta kaugusele haawatu ära kanda, kus kandjateks
8 meest tarwis läheb ja mis sugune tee, ühest mäest üles, tei-
sest alla, läbi sügawa lume ja kuristikude, nii et paljud enne
kohale jõudmist ära surid.

Lahing kestis kõik selle päewa kahel pool kõrwas
ja ilm oli niisugune, mis üsna hirmu peale ajas. Arwafin
kindlaste, et seda päewa enam üle ei ela, et külm mu elu-
küünla siin Karpatides ära kustutab, aga, nagu näha, ei
himusta keegi minu eluküünalt kustutada, nii waenlase
kuulid kui ka külm. Paljud, paljud on minu sõjafeltistest
langenud, kelledega ma Tallinnast wälja sõitsin. Mõned
harwad tuttawad näod leian weel teiste seast, sest wanad
kaowad aja pikkusel ja annawad uutele ruumi . . .

Peeter.

III.

9. mail 1915.

Meie ridades walitfes täielik waitus. Gemalt
kostis suurtekkide mürtsumine ja meie lähedalt marsissid jala-
wäe polgud tormijooksule. Lundus, kudas maa wärsjes . . .
Meiest mööda kanti haawatuid, keski ei kuulnud nende oi-
gamist, keski ei tahtnud neid kuulda — kõnelefid nad ju,
need õigamised, hirmsast lahingust, tapmistest seal meie ees
selle mäekühmu taga, mille otjas meie rittmetster liikumata

seifis. Seal ratsutas üks ohvitser tuhat- nelja meie rittmeisteri juurde ja ütles sellele midagi. See oli adjutant. Meie igauks mõistime, et otustaw filmapill oli tulnud. Ja rittmeister ratsustaski meie poole. „Hooste selga!“ komandas ta waljult ja selgelt, nagu paradi platsil. „Eskadron, selga!“ Siis teatas ta lühidalt, mis teha tuleb: waenlase jõuetult tehtud batarei ära võtta. „Eskadron, traami!“ Ta mõõt walgatas õhus, ja meie last- sine kiiret traami metsatuka tagant välja. Sealt välja jõudes nägime umbes kahe wersta kaugusel feda waenlaste batareit, mis meil ära võtta tuli. Cemal põles üks külla ja selle läheduses liitufid, suitfu- pilwede sees, wäesalgad. Äkki käis õhus wuhin, hobused tõmbasid kuulatades kõrwu. „Tormijootsule!“ Uus pauk, see kord aga ägedam, otsekui oleks wält mööda sõhwanud ja maa sisse löönud. Siis, mullatükid lendasid näosse, kuul oli see kord eesmärgile jõudnud: kui filmad lahti teen, ei näe ma rittmeisteri uhtet kogu enam endi eskadroni eesotsas. Read on korratules, igamees kihutab edasi. Waenlase batarei on juba palja filmaga selgeste näha, seal kihab elu nagu sipelgapejas: mehed jootse- wad edasi-tagasi, wehiwad nagu kättega, seal, äkki jälle walgusfahwatus ja paksud walge suitfu pilwed, ja kõrwades plaksatab. Hobused kargawad perult kõrwa, furnud lamawad maas, nad on siin juba üle ööpäewa kor- ristamata ja nende näod ei ole enam wärsked, tundub nagu lehka; mõned lamawad suud lahti, filmad tardunud, sirged nagu postid, ja werepriitmeid täis, teised jälle on otseti, otsekui magasid. Batarei aga jääb nüüd äkitselt üsna wait ja tema kõrwalt hakkab meile suur tolmupilw lähinema, sealt wahelt walgatawad mõõgad . . . Meie mõistame, waenlane on oma ratsawäe meile wastu saatnud. Hobused tõmbawad kõrwad kullasse ja kihutawad metsikult, peatamata edasi, weel filmapill — ja hirmus kokkupõrkamine on käes. Loomu- sunnil, metsiku häälega karjume „hurra, hurra“. Juba wäl- guwadki mõõgad, üks waenlane saab mu käest tagasi kätt hoobi üle selja, selsamal filmapilgul tomistab hobune, loomu- sunnil haaran tal tulaft kinni, aga ta seisab juba jälle jalul, ainult wärisseb weel. Umberringi on kirjeldamata segu, kar- jumised, ägämised, hüüded, hooste norstamine ja puristam- mine, mõõlade kõlin. Otse minu ees püherdawad ratsanikud ja hobused maas. Mees minu kõrwal on näost üleni werine, lai haaw käib tal üle poole pea, aga ta wehib pahemale ja paremale poole hoopisi jagades, nagu kõige wihasem metsa- line. Ei tea ütelda kui palju, aga umbes minutit wiis on wõitlus meeleheitlik, hirmsate haawadega mehi langeb mõ- lemilt poolt, paljudel on kaelad läbi raiatud, seal hakkab lahedamaks minema ja rüüselmine kaotab minutiks oma äge- duse. Saab korraks ringigi waadata . . . Aga kohe jälle algab uus hoog ja see wältab weel niisama kaua, kuni waenlase falk, kellel kolmandik osa mehi langenud, batarei juurde taganeb, kus weel mehed peaaegu kuni wiimajeni maha raiume. Batarei on meie. Me jätame ta endi pärale jõudnud jalawäe polgu hooleks ja pöörame üksikult rüüse- miise kohale tagasi, reaft langenud seltsimehi otsima . . .

Dskar Eichwaldt.

IV.

14. mail 1915.

. . . Mina ei ole enam seal linnas, kust wiimase kirja saatin. 16. apr. tulime sealt ära Türgi piiri äärde. Piir on siit ainult 20 wersta kaugel. Elu on siin hoopis mõõras. Majad on siin kõik maa alla tehtud, elawad kui mutid all. Suureks uubijeks ja lõbuks oli meil see, et esimisel pühäl raudtee saunas saime kää, selles saunas, mis rongiga ühest kohast teise käib. Paremat asja ei wõi soldatil palju ollagi.

Saksa terastilbid, mille kaittsel faksilased lastekraawisi kaewawad ja lasewad.

Jgatihale anti seal puhas pesu ja peale sauna weel kuuma teed ja barankafi (kuiwatatud saia). Kõige suuremat tänu kõigile neile, kes oma annetustega feda liikawat sauna on aitanud ajutada. Mis on soldatil weel suuremaks rõõmuks, kui soe ja puhas pesu ja klaas head kuuma teed! . . .

Reinhold Freiberg.

Sõjamehe laul.

Oja lained woolwad
Mööda rutuga,
Woolwad läbi mäe
Sani jõesse.

Sani jõest nad Wisla —
Balti meresse,
Kii ka ükskord jõudwad
Soome lahesse.

Ütelge seal, lained,
Terawist omakstel!
Kes neid praegu saadab,
Wiibib sõjamaal.

7. aprillil. E. Eljas.

„Seaduse“ kirjastusel ilmunud raamatud

Romanowite suguwõsa 300-a. walitsuse mälestusfets Wenemaa troonil, 1613.—1913. a.

Raamat on heal paberil ja Romanowi sugust keisrite piltidega kaunistatud ja patub ajaloo armastajatele palju huwitust. Hind 20 kopikat.

Cestimaa Weneriigi alla saamine. Kirjutatud S. Prants. Hind 60 kop. Piltidega. Sisu: Juhatus ja üle- waade. Suur Põhja sõda. Tallinna piiramine. Alla- andmine. Lagajärjed. Lõpp. Ajaloo armastajatele on see raamat soovitatav. Raamat on kerges keeles kirjutatud.

Keiser Paul I, tema elu ja surm. Kokku seadnud Joh. Reinthal. Teine trükk. Hind 25 kop.

Wenemaa riigiwõimu ajalugu. Kirjutatud professor A. G. Timofejew. Hind 30 kop.

Saada igast raamatukauplusest. Pealadu „Seaduse“ raamatukaupluses, Tallinnas, Kütli ja Harju uul. nurgal nr. 15/46. Sisjekäit Kütli uul. Tellimise adreß: Ревель — Tallinn. „Тeadуcъ“ — „Seadus“.

Kustav Unger,
Saaremaalt. Tegewas
sõjaväes.

August Värin,
L. Põhikvere w. Wäe-
teenistusest wabastatud.

Hans Schmidt,
Sagudist. Tegewas
sõjaväes.

Jaak Kalja,
W. Suistlest. 25. aug. j.
L. all haawatud.

Karel Sepp,
Saaremaalt. Sõjaväljal.

Aleksand. Reineberg,
Ratwerc kr. Detsembri-
kuust jaadit Austria w.

Aleksander Tshistow,
Sallinnast. Sõjaväljal.

Peeter Matjus,
Wäljandi kr. 8 detf. lang.
tuul peast läbi.

Priidu Kasu,
Saaremaalt.
Tegewas sõjaväes

Karl Eberhardt,
Tammiste-Sillaotsalt.
Sõjaväljal.

Andres Koobert,
Sarwastust. Tegewas
sõjaväes.

Otto Sander,
Ratwerc kr. Tegewas
sõjaväes.

Joh. Kebane,
Sarwastust. Tegewas
sõjaväes.

Jaan Jaatberg,
Luiske w. 2. sept. austr.
wõideldes langenud.

Hans Semen,
Woorust Tegewas
sõjaväes.

Jüri Reile,
Sarwastust. Tegewas
sõjaväes.

Aleksander Netto,
Mojtwast. Sanitarii
sõjaväljal.

August Lesment,
Suistlest. Tegewas
sõjaväes.

Hans Lesment,
Suistlest. Tegewas
sõjaväes.

Johan Kresla,
Suistlest. Tegewas
sõjaväes.

Ed. Wanamölder,
Laike w. Edjapääljal.

Eduard Mae,
Kobitlast. 8. detf. austr.
wõideldes haawatud.

Rudolf Plumann,
Naspere wallast.
Edjapääljal.

Jaan Rosin,
Lähtwõrest. 13. aug.
teadmata kadunud.

August Naawa,
Saaremaal. Edjapääljal.

Aleksander Elbson,
Dort w. 26. aug. haaw.
9. detf. langenud.

Joh. Silienthal,
Sulgu-Djalt. Kirjutajana
tegewas idjapääs.

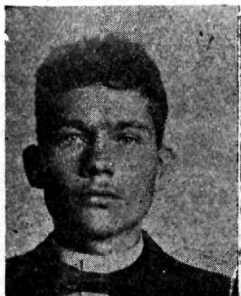
Aleksander Iwanow,
Narwast. Tegewas
idjapääs.

Wasili Kraaw,
Saaremaal. Tegewas
idjapääs.

Martin Põlluks,
Edmeru wallast. 2. okt.
W. all langenud.

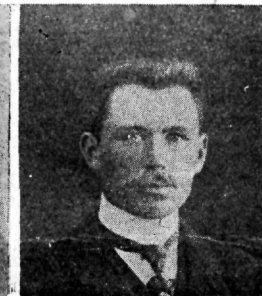
August Lumberg,
Calltnnast. 30. jaanuaril
haawadesse surnud.

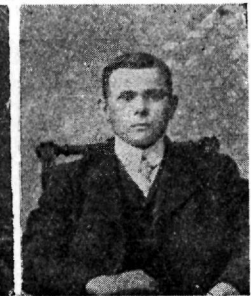
Nikolai Kerner,
Saaremaal. Edja-
laewastitus.

Wilhelm Lepp,
Witina w. 27. sept. W.
ääres langenud.

Aleksander Lulla,
Roela w. 8. detf. austr.
wõideldes langenud.

Willem Numann,
Warangu w. 21. weebr.
teadmata kadunud.

Johannes Luff,
Sammaft. Ratw. tr.
Puufast haawatud.

Wasili Kuff,
Saaremaal. Edjapääljal.

Karel Leht,
Soniste w. 20. sept. austr.
wõideldes teadm. kadunud.

Richard Kuusküll,
Saaremaal. Tegewas
idjapääs.

Johannes Milder,
Kirna-Kohatu wallast.
Edjapääljal.

Aleksander Koo,
Saaremaal. Tegewas
sõjaväes.

Ado Bartels,
Saaremaal. Sõjaväljal.

Mihail Mand,
Saaremaal. Sõjaväljal.
Mihail Mehit,
koolidpetaja Saaremaal
Tegewas sõjaväes.

Jüri Tamm,
Kabala w. Teadmata
ladunud.

A'eksei Lember,
Saar maal. Käest
haawatud.

Mitt Wandmann,
Kurnalt. Tegewas
sõjaväes.

Aleksander Kierkmann,
A. Wändraht. Teadmata
ladunud.

Kristjan Ersdorf,
Kloostri w. Sõjaväljal
haig. jäänud.

Aleksander Apol,
Awanuse w. 20 okt. Käest
haawatud. Praegu tobus.

Johannes Nilow,
Peetri w. Sõjaväljal.

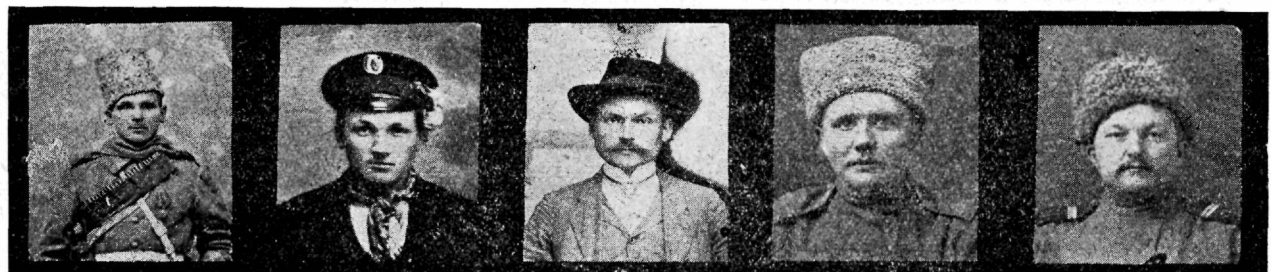
Peeter Torn,
Aidu w. Teadmata
ladunud.

Johannes Leinberg,
Narwaht. Saawat. Läheb
uueste sõjaväljale.

Johannes Teppe,
Palmse w. Tegewas
sõjaväes.

Karl Rosenber,
Palmse w. Augustikuul
Eatja wangi langenud.

Karla Mättik,
Sõgewa w. gaardiväljane.
Haawatud. Uueste sõjav.

Karla Pikkur,
Sorbowa asund. 2 hobust
alt haawatud.

August Pikkur,
Sorbowa asund Tege-
was sõjaväes.

Jaan Pikkur,
Sorbowa asund. Tege-
was sõjaväes.

Jüri Leemet,
Kaba'a w. Tegewas
sõjaväes.

Johannes Tamberg,
Tartu kr. Saawatud.
Uueste sõjaväljal.

Woldemar Lipsberg,
Sootaase w. Siberi kätt.
Teadmata kadunud.
Johannes Lutt,
Wafsküste w. Siberi kätt.
[28. sept. wangi langenuv.

Mihkel Lember,
Saaremaalt. Tegewas
sõjawäes.
Kustaw Lember,
Saaremaalt. Käest
haawatud.

Johan Park,
Suistlest. Sõjawäljal.
L. Robin,
Suistlest. Teg. sõjawäes.

Iwan Alekseejew,
Narwast. Sbulaeua to-
mandos päewapistnituts.
Aleksei Alekseejew,
Narwast. Sanitarina
sõjawäljal.

Jakob Ruum,
Ratw. tr. W. Jaap. sõjas
otn. haaw. Ueeste sõjaw.

Johan Eriksler,
Wõhmetu w. allast.
Sõjawäljal.

Julius Päll,
Narwast. W. all lastin-
gus langenuv.

Hans Eriksler,
Wõhmetu w. 22. okt.
teadmata kadunud.

Juhan Strikwaldt,
Sauleba w. Sõja-
wäljal.

Anton Koro,
Raasiku w. 14. weehr.
lasti. wõideld. langenuv.

Peeeter Korp,
m. alamohw. Hallistest.
Siberi kätt. Teg. sõjaw.

Richard Uhlberg,
Tallinnast. Tegewas
sõjawäes.

Priidu Waet,
Saaremaalt. Sõjawäljal.

Johannes Parter,
Tallinnast. Kätti
tomandos.

Heronimus Melzow,
n. alamohw. Wõru tr.
Tegewas sõjawäes.

Wilhelm Michelson,
Kttast. Autojubina tege-
was sõjawäes.

Jaan Sesmin,
Tallinnast. Nõwembrituust
jaadit puuduwad teated.

Jaan Hanson,
Imawere w. 2 forda
haawatud.

S. Mistowsky,
Krimmist. Saawatud.
Ueeste sõjawäljal.

Peale wäsitawat lahingut . . .

Puhtuse ja torra järele vaatamise ringreisiil.

(„Meie Matsi“ kirjasaatja ringkäik).

Sinnawalitsus pööris palwega „Meie Matsi“ poole, et see oma osawa kirjasaatja lafets ringreisi linnas puhtuse ja torra järelwaatuses teha. „Meie Mats“ wöttis seda palwet kuulda, faatis oma kirjasaatja wälja ja siin ilmub, mis ta oma ringreisil nägi.

Piima ained. Nagu teada on Tallinnas puhast wesi haruldane ja linna elanikud ostawad teda piimase wee näol. Ihtlast on sellel sissefaadel tats head külge: Kes toodawa wee arwab wee olewat, see ei efki mitte omas mõttes. Kes aga selle arwab piima olewat, see wõib ka rahule jääda, sest tal on sinatas-walge karw. Ja kust teab siis linna inemene, mis karwa wesi ehk piim peabki olema, sest ta ei ole kumbagi loomulikkus oletus näinud.

Wõeti proowid Anna Juurikalt ja Suurika Annalt. Mõlemate tegewuse juures leiti kuritegewuse jälgi. Nad oliwad mõlemad weele liiga palju piima juurde walanud, nii et juba piima maitset tundus. Niisugust tegewust peab aga praegusel raskel ajal lihtsalt raistamiseks arwama ja sellepärast tuleb neil mõlemil rasket karistust oodata. Wõib olla mõistetakse neid kogu linna piimanaiste hirmutusseks kuu aega selget ja puhast piima tooma.

Anna Pirukal walati piim nõudest wälja ja kui nähti, et tal anuma põhja sugugi mustust järele ei jää, tehti tale protokol. Juba ammuft ajast on wiisiks, et Tallinna piimal peab ilka nõu põhja sõnnikutord jääma. Nii on see mood aastakümneid kestnud ja ega niidiki ei wõi sellest lahkuda. Kui teegi puhtate nõudega hakkats piima turule tooma, siis wõiks see rahwa maitse ära rikkuda, inimesed pahats teha, kes seda wahest kõigi käest nõudma hakkatsid. Aga niisugustele kollektiwnõudmistele peab juba alquses wastu astuma. Et tal nõude põhja sõnnikut ei jäänud, anti tale wali noomitus ja kolmepäewaline tähtaeg parandamiseks. Kui siis ka nõu põhjad puhtad on, tuleb tal karistust oodata.

Lehmanaised. Saadi teada, et piimanaise Juuli Känariku lehmade hulgas ihtegi tiisfusetõbbist ei ole. Tehti protokol, sest niisuguse seifukorrage ei tohi leppida. Terwete lehmade piim peab inimesed terwed, terwed inimesed ei sure aga ära, ja nii wõib töõjõu rohtus turul tõusta, mis ma-

janduslise elu roobastest wälja wisfab. Selle halbtuse tekitaja ongi see piimanaise. Anti nädalane tähtaeg tiisfusetõbbist lehmade muretssemiseks, ehk wastasel korral pangu lauda ufjed kinni.

Wõitained ja hapufoor. Mitme wõimuliigi üle tehti protokolid ja neid ootab karistus. Nad olid niuwõrd ettewaatatamad ja häbemataad, et täitsa puhta wõiga turule tulid. Nagu teada on õigel ja harilikul Tallinna turu wõil kas kartulipudru, lambaraswa wõi lihtsalt mõni kruusi täis foolwett sees. Niisuguse wõiga on rahwas ära harjunud ja kui nüüd kombet mõni tuleb häwitama, siis wõib seda seltskondlise rahu rikkumise seifukohast suureks süüks lugeda. Mart Wäli wõi feest leiti küll kartulipudru, aga liaks wähe. Pandi tale siidame peale teifeks korrafs seda rohtem sinna sisse sõtkuda, ehk wastasel korral ootab teda wali karistus. Mitmetele koore müüjatele tehti protokolid, sest nende koore sees oli liiga wähe hapu piima. Selge koore müü-

mine wõib inimesed maiats teha ja, nagu teada, on maia inimesega raske talitada. Sinnawalitfufuse kohus on selle eest hoolitseda, et inimesi maiateks ei harjutata, nii nagu ta ife halwa kombe wastu peab wõitlema.

Munad. Waadati muna müüjaid üle ja tehti mitmed protokolid. Nagu teada toodi lihawõtteks Tallinna niisugufi mune müüjile, mis kõik keetes lõhti paugutasid ja niuwõil elanikudele kurbusrikkal ajal haruldast lõbu walmistafid. Kuid nüüd leiti munamüüjaid, kellel halwaks läinud mune korwides ei olnudki. Nendele anti hoiatus ja tähtaeg halwade munade muretssemiseks. Kui nad just mädad ei olegi, keetes nad peawad iftagi lõhti paugutama.

Uleilõdiseft tehti mitmetele müüjatele weel sellepärast protokolid, et nad oma kauba eest funduslistes määrustes kindlats tehtud hinnad wõtawad. Harilikult on Tallinna turul juba kombeks saanud, siis wõi naelast 45 kop. wõtta, kui määrustes hind 40 kopika peale on tehtud ja turu järelwaatajale hambasse puhuda, et ifka õige hinna wõtub. Ja mis juba kombeks saanud, sellest peab ta kinni pidama, ja kes kombe wastu efhib, see langeb karistuse alla.

Pühkmeastid, folgirennid ja wäljatäigutohad. Suepealseid järele waadates tehti mõnele majaperemehele hoiatus, teistele jälle protokolid, sest nende pühkmeastid, folgitorud ja wäljatäigutohad olid liig puhtad ja torras. Juba ammuft ajast faati on Tallinnas ifka pühkmeastid lagunenud olnud, folgirennid haifewad ja wäljatäigutohad ajawad üle. See on meie linnale nii ütelda traditfioniks ja loomus- tab tale ta ifeoma näo ja eraldi ifeloomu. Ja pühkmeastide, folgirennide ja wäljatäigutohade puhtats tegemiseft ei tohi ju ometi seda linna ifeloomu häwitada. Anti mitmele peremehele nädal aega, ja kui nende pühkmeastid selle aja sees ei ole jõudnud ära laguneda, kui nende folgirennif ei ole surdetud ära reostada ja kui wäljatäigutohad üle ei aja, siis peawad nad kohase karistuse ofalifeks saama.

Ka pahandati järelwaatusel tõwaste selle üle, et kurbeste figimiseks wähe wõimalust on loodud. Ja ometi on ju kurbesd aastafadasi Tallinnas olnud, elanikud on nendega nii ära harjunud, et kurbse puudumine piinlik tundub.

Toiduainete kauplused. Wirtsuoodifft järele waadates tehti Mikhel Männikule protokol, sest ta oli fingi ja worstid klaastanega fasti pannud, kuna jälle Liisu Juhwirtsale noomitus anti, kes needfamad asjad oli tiheda looriga kinni

latnud. See ei ole Tallinna wiis. Siin peavad kõik toiduained lahtiselt leiti wedelema, kus nad tolmuga ja tuule käes seisavad.

Worstiarid. Worstitegemise äridest leidisid nii mitmedki rahulolemist, sest neil leidis õige rohkeste mädanema läinud ja ussitanud liha tagawaraks. Teistele pandi seda näpunäiteks, ühtlasi hoiatades, et sellel puhul, kui nende juurest järgmisel korral ussitanud liha ei leidu, siis nende worstiaride üfjed kinni pandakse.

Leiwategijad. Leiwategijatest sai suure kiituse osaliseks ainult Hans Sämblit, sest ta leiwa seeft leiti kolm saapakontsa, kaks sigarit, poolteist koti paela ja üks pool wiituli poognat ühes jõhwidega. Teised ei saanud keegi sinnamaale, olgugi et mõnelega enamaste rahul wõis olla.

Joogitained läbi katsudes teenisid õige mitmed rahulolemist, iseäranis Jaak Wibtleja, kelle kwassi pudelist seitse wihmusi leiti. Nii on ikka õige mõnus, kui jood ja waatad ja uurid. Nii wõib joomine ifegi teadusliselt kasulik olla. Kui niifugune wihmusidega ja teiste putukatega jool tallinlastele meelt mõõda ei oleks, ega seda siis ei oleks ka aastate wiisi walmistatud.

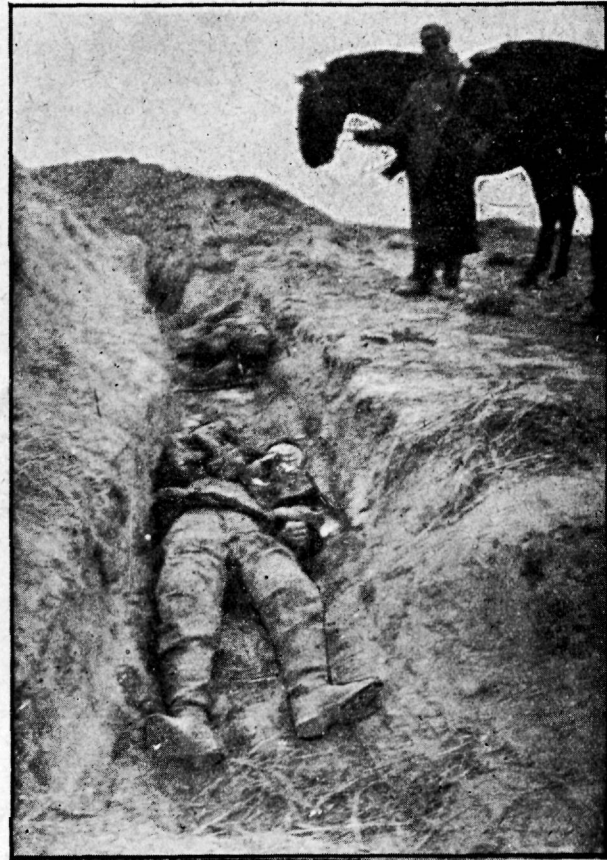
Nendele, kellede joogitainete pudelitest mitte mingisugusid ollusi ja eluta organilisi ollusi ei leitud, anti noomitus ja pandi neile siidame peale, et nad sellest külast katsuksid asja parandada.

Üleüldse rewiderimise reisu. Rewiderimise reisu wõis otse heameelega ja lõbuga waadata, kuidas koerte karjad linnas uulitsatel ümber jooksid ja kuidas nad lillepeenrad ja orasrohu tagumiste jalgadega üles kraapisid. Koerad on ikka tallinlastele uulitsal lõbuks olnud, nende hale kisa automobili all ajäämisel on kõrwale meeldiwalt kuulnud ja nii näib see alaliselt edasi kestwat. Soowitaw oleks, et weel sead, lehmad ja lambad saaksid uulitsale lastud, sest üks loom ei ole ju kudagi halvem kui teine.

Rokku wõttes peab üttelema, et rewiderimise reisu film nii mõndagi nägi, millega wõib rahul olla ja mis Tallinnale ta oma ifeloomu alal hoiab. Mis aga seda rikkuda püüab, nagu lugejad juba ülemalpool toodud kirjeldusest kuulsid, seda pandi inimestele siidame peale.

Loodetawaste on sellel mõju.

„Trach—ach.“

Saksalased Kuramaal. Wene wäeosa poolt tikuwõitlusel ära wõetud sakslaste lastekraaw.

„Meie Matsi“ ääremärkused.

Wäitfjed wõllas, juured tõllas.

Samal ajal, kui „würtspoodnikka“ ägedalt wõlla puuatsje' jõidawad suurkaupmehed rahulitult tõllas ja tekitawad aeg-ajalt elanikute hulgas kõitjugu „nälgasi“. Praegu on „suhtru-nälgi“ päewatorral. Niipea kui hinnad wõimude poolt kindlaks määratakse, kaowad suhtrupead nagu nõiduse wäl maa alla, nii et neid enam kusagil näha ei ole. Suurkaupmehed, — nad on enamaste targad, mõjutad „satsa-wärki“ mehed — teawad wäga hästi, et suhtru elanikute kurgulaele magus maitseb ja et nad suhtru kuusatusete laua wastu ei suuda panna, waid heldelt rahapunga juud awawad ja suurkaupmehelt iga hinna eest suhtrud paluwad. . . On hinnad küllalt kõrgeid, tõusewad suhtrupead jälle nagu nõidawäl päewawalgele ja suurkaupmehed näitawad, et nad sugugi nii kadepad inimesed pole, nagu arwatakse. Niisama sünnib ka teiste asjadega. Kuid ega seda suurkaupmeestele keegi pahats pane. See on ju tõeste „loomulik“. Ja tõepoolest: misjaoks raha hoida, kui tal lõppude lõpuks ikka ainult niipalju wäärtust on, kui palju ta „süta sünnib“. Sõimene wõib kõrbes, kus toitu saada pole, kullapanga kõrwal kergeste nälga surra, kuna leiwapaluke teda ial hädasse ei jata. Ja külap suurkaupmehed juba rahaga paremine mõistawad ümber käia, kui meie wäitfjed inimesenatusefjed.

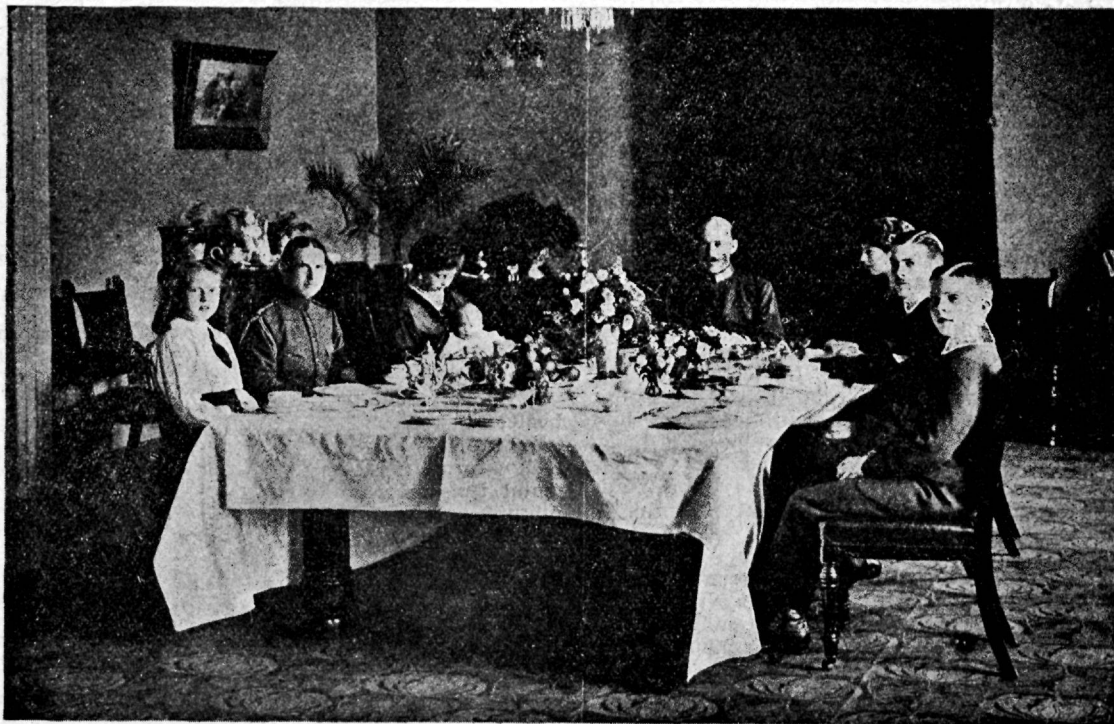
Sisiki oleks huwitaw teada, mis moodi olewused need suurkaupmehed õige peaks olema? Kas on neid keegi eht näinud? Ja mitu tõhtu neil on? Wiisi on enam kui üks, muudu ei oleks sel ahnitfjusel ju mõtet!

Wõdi eht käiwad nad awalitult ja julgelt, tugewaste te-piga trotuaridel folistades, nagu anjad mehed kunagi, uulitsatel rahwa hulgas ümber, ega lõõ kellegi ees filmi maha, waid wõtawad aga armuliku peanotumisega alandlikka terwitusi wastu?

See oleks tõeste imelik!

Walged õõd.

Waewalt on lõunamaalastel meie Tallinna walgetest õõdest aimu! Ja mis weel Tallinnas — waat Petrogradis on weel walgemad! . . . Rahju ainult, et nad nii wähe aega kestawad! Kuid et ole kõik õõned üürifesjed; pitemaks kestma jääwad aga mälestused. O—jah, mälestused! . . . Natuke aega oleme õnnelikud, ja siis — elame terve elu-aja sellest mälestusest. Ja hea, kui weel mälestusfigi on, kuid mõni ei mälesta enam mälestusfigi; sarnasel inimesel ei mäsja ilmas — wähemaste walgeil õõdel — eladagi. Niifugune inimene tänab tõeste Jumalat, et nad nii ruttu otja saawad ja peab hoolega ajalehe kuulutuste-külge filmas, et kas keegi uut mõjuwat rohtu jooksawahiguse wastu üles pole leidnud. Kui keegi niifuguse inimesega armastuse-asjades juttu teeb, siis hakkab ta ägedaste sakslaste ja austerlaste metsifust kiruma, saadab Willemi mitu lorda Kuradijaarele ja teeb, nagu poleks kõneosalise jutust aru saanud. Sarnasele inimesele ei mäsja walgeid õõfi meelbegi tuletada: wõib weel õnnetus juhtuda, saab südajuwel nobu eht weel midagi hullemat. . . Kuid noored! — jah noored — neid ei suuda mistki afi rohkem rõdmustada ja waimustada, kui walged õõd! Wõtke neilt walged õõd ära, — ja mis jääb weel järele? Selge pimedus! Kuigi, tõdt õelda,

Greeka kuningas oma perekonna keskel. (Viimane pilt enne kuninga haigeks jäämist.)

pimedad ööd sugugi halvavad pole, — ei — hoopis selle vastu: mõnikord on pimedad ööd päris soovitavad. . . Kui need read lugejate

kätte jõuavad, on maituu juba mööda ja algab juuni — see teadmine tungib küll ühini ja luuni! — ja tulevad veel noored ja armu nõuavad; ja kestavad veel õnne, oo, kõrged ja nimetud . . . ja hüütame veel: „Elagu walged ööd! —“ ning liigame siis ettevaatlikult juurde: „ja ta pimedad! . . .“
D. L. Gr.

Õnnetu kuupäev.

Noor luuletaja Kannel ei saanud öösel sugugi magada. Ta käänes ja wäänles ühe külje pealt teise peale, loopis waiha juba mitu korda woodi alla, käis woodist wäljas, lõi pilkases pimeduses otsaesise vastu uksepiita ära, jõi toobitäre wett nahka — aga midagi ei aitanud. Südamel all nagu pakitses midagi, filmalaod olid nagu lahti naelutatud.

See ei olnud täna sugugi lutikate süü, sest Kannel oli terve karbitäre „Lutikasurma“ tapedinärude wahel puistatunud ja „punafawatimehed“ uitasid nüüd nagu näljased Austria soldatid tapetide all, ega tihtanud enam Kandle lahjale turjale pruukosti wõtma imuda.

Ei, Kandle rahutul olekul oli hoopis teine põhjus!

Homme oli ju 13. kuupäew!

Kannel oleks enim soowinud, et kõik põrgukuradid tale kallale oleks lastud, kõikidele lutikatele oleks ta ennem hea kõhutäre andnud, aga seda päewa ei oleks ta ilmasti näha soowinud!

Miks?

Ja — siis pidi Kannel jälle majaperemehe kurja nägu nägema, tema wihasheid ahwardusi kuulama, ja mis kõige hullem — siis pidi ta oma rahatoti kufagilt lauafahkli nur-

gast ules otfima ja wiis rublatest peremehele näkku wiskama. Aga Kannel polnud nüüd mitmel kuul juba wiit rublat näinud, ja just see ajas mehikese südame kopsu lööma.

Uniselt tõusis ta hommikul ulesse, ajas kolme lapiga piiksid jalga, sõi oma wiimase kilu karbist ära ja hakkas mahorkast „plotskit“ keerama.

Korraga — suitsujunn kullus ta suust põrandale — keegi tuli pikkamisi trepist ulesse, just tema ukse poole.

„Kas siis täna juba nii wara!“ sofstas Kannel ja kargas piisti. „Mis ma annan tale? Mul pole ju kopika eestki warandust hinge taga, kui seda lontawat lauda, põhjata tooli, logisewat woodit tühja jahufotiga, mõnda riidehilpu ja tühja kilukarpi selleks ei peeta. Ta wiskab mu tingimata uksest wälja: kahe kuu iitir juba wõlgu! Oh!“

Ta jooksis närwikult ühest nurgast teise, tagus jalga-dega vastu kulunud põrandat ja kattus kuflast juukseid.

Kõlas wali koputamine.

„Mis teha? Mis teha? Kannel jäi nõuta keset tuba seisma ja ajas jalad harki. Woodi alla pugeda ja termel kuul ei kellegile oma nägu näidata? Wõi aknast alla hüpata ja sõjawäljale põgeneda? Aga aken on wäga kõrgel, wõib weel oma aprad fondid pooleks hüpata . . . Siis muud ei aitanud kui . . .“

Kannel wõttis juba hoogu, et woodi alla hüpata, kuid just siis sähwas tal suurepäraline mõte läbi peaaegade ja ta jättis selle alatu teo pooleli.

Wõidurdõmsa näoga tõmbas ta woodi alt lagunenud tuhwiid jalga ja läks nendega kõwaste lohistades ukse poole. Wõimalikult unist häält tehes küsis ta peenitese naisterahwa häälega:

„Kes seal on?“

„Ma soowiksin herra Kandlega kofku saada,“ kostis tu-gew naisterahwa hääle tagant.

„Wanamees, paganas, haigeks ise jäänud, saatnud teine eide, aga seda parem!“ mõtles Kannel ja wastas siis selle-fama häälega:

„Seda pole kodus.“

"Kus ta on?"

"Sõitis eila Pariisi!"

"Tõh—oh!" Ufse taga oli piirita imestus. "Ei tea, millal ta tagasi tuleb?"

"Ta ei tulegi enam tagasi! Ta läks sinna Tallinna saadikute. See elu tal siin läks kole läilaks!"

Ufse taga oli jälle piirita imestus ja warsti tunnistasid tugewad sammud, et ufse tagune tühi oli.

Kannel wistas suure rõõmuga tuholid woodi alla, lõi jalaga põhjata tooli umber ja wistas tühja kilutoosi aknast välja. Kui heaste see tal korda läks, ta ei olnud seda isegi arwanud! Kui alati nii läheks, noh — siis mõiks isegi luuletaja elada . . .

Rõõmsa jowastusega wiskas ta oma roidunud teha woodile puhkama.

Tunni aja pärast äratati teda jälle üles: keegi poistike tõi tale kirja. Umbriku peal oli järgmine adress: "Ara anta herr Kanttele, Pariisi."

Kannel murdis tohe umbriku lahti ja luges:

"Ed sa mint maha jädsid ja Pariisi sõidsid, naku minu mammi, kes sind tänna omingu meie juurde täis kufumas, ütles siis ära mõtle et ma sin tühja pärast atan piirait walama. Mul on teisa peidmehi kül ja kül ja wõid rahuka sõita!"

Amilde.

Kannel tundis, kuidas kõik wärgid ta peas hüppama hakkasid, kuidas ta kolm mõõbelt ta silmade ees "kamarustit" tantisid . . .

See oli feesama Amilde, selle rikka kaupmehe tütar, kelle peale ta terwe oma elu paranduse oli pannud . . .

R . . . t!

Kits.

Fritzu kiri Emmale.

("Segewast sõjawäest").

Armas Emma!

Sõjajumal on meie poolt . . . Ei lähe nädalat, päewagi mööda, kus meie mehed hülgawaid kangelasetegusi korda ei saada . . . üks mõit järgneb teisele. Praegu alles tulid lahingust, meie wahwa polk põletas täna ainja päewaga kolm küla maha, — kusjuures ma oma käega kahetsatüümne aastase wanamehe, kolm naist ja mitu waenlaste rinnalaft maha nottisin . . . mis eest mind aumärgi saamiseks ette pandi.

Ah jah — täna oli weel suur nali ühe wanamooriga, kes juhata da ei tahtnud, tuhu tema tütar, kelle peale leitnant Trinken filma oli heitnud, ennast ära oli peitnud. Ma torlastin wanamooril filmad peast välja ja lõikasin nina ära . . . pagana huwitaw! Kui Sa näinud oleksid, tudas ta nüüd kuterpalli lastis! Naera kas lõhki . . . Parem kui tsirkus.

Muidu on elu kaunis lõbus . . . Käisime mitmes kaupluses ja wiinakeldris ja tõmbasime kõik, muidugi, ninad täis. Olut ei ole siin kuigi hea, jääb meie Berliini omast märksa taha, kuid wiina, isearanis konjakit, leidub head.

Käisime ka ühe kullaseppa kaupluses, kus minu osaks paar kuldaseppa langes, mis tagasi tulles Sulle kingin. Ara kurwasta, Sinu Fritz jääb terweks ja puutumataks, ja usu, kõige kardetawamal filmapilgul oskan ma ennast juba wangi anda, — seal ei ole wiga midagi, sest kõik räägiwad, et need Wene wuurusid hästi toidawad.

Noh, kallid naisuke, pean kirja lõpetama. Praegu tuli üks wapper sõjamees jookstes ja teatas, et kasakad jälle kümne wersta kaugusel on . . . peame toiwad wälkuma pa-nema . . . nende meestega ei ole nalja. Suudlen Su kirsihuuli Sinu Fritz.

Kirja ära näpsanud

"P. S."

Meie Matsi järgmine (44.) sõjanummer ilmub
20. juunil.

Purjusoleku tagajärjed.

Õpetliku loo jutustab kuulus tsirkuse omanik Frank Bostot, kes ühtlasi ta wilunud loomatahtjutaja on. "Mul oli kord üks loomatahtjutaja, hiiglatugew iirlane, kes Indias Inglis sõjawäes kauemat aega teeninud ja tiigrite iseloomu ja elukombeid paremine tundis kui ükski teine. Ta õpetas mul kolmel tiigril niisugused kunsttükid tätte, nagu neid tiigrid enamalt pole teinud. Wahetord tema ja tiigrite wahel oli päris sõbralik. Nii istus ta harilikult nende keskele maha ja waatas nende käppasi läbi, kas need mitte lõhtenud ja küüned liiga terawad ei ole. See on nüüd juba hästi suur sõprus, sest isegi kass ei lasse seda hea melega teha. Need kolm iirlase kaswandikku aga ei teinud sealjuures muud, kui et taja nurru löid. Seal sattus see muudu karske mees ühel päewal kergemeelsete seltskonda ja jõi enese täis. Seni polnud ma teda ilmaasti joobnud näinud. Wintis-peast hoolimata ei unustanud ta oma armsaid hoollealuseid ära, waid läks tiigripuuri, ilma et testi seda näinud oleks. Seal aga hakkas ta tuituma ja wajuks maha, et siin kardetawas ümbruses peatäit wälja magada. Teised wahid kuulsid teda norstkama, ruttasid ligi ja nägid mis juhtunud oli. Nad katjusid teda wälja lohistada, aga tiigrid heitsid nagu wahiks tema umber maha ja näisid ülepea arwamises olemat, et testi nende uinuwasse sõbrasse puutuda ei tohi. Taltjutaja wastu paisisid nad wäga leplikud olemat, teiste wastu aga wahajed. Sellepärast ei tahtnud wahid neid rohkem erutada ja läksid minema, karies, et wastajel korral taltjutaja elu weel suuremasse hädaohusse satub.

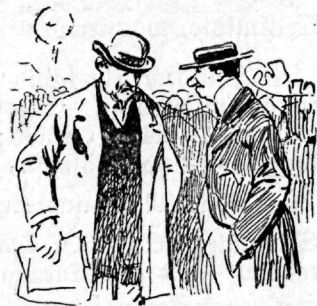
Ja järgmisel hommikul leiti need neli endises seisangus: taltjutaja keskel, tuhu ta joobnud peaga wajuunud, ja kolm tiigrid nagu ihukaitsejad tema umber walwamas. Leplikult lastisid tiigrid ta taltjutaja, kui see toibuma hakkas, üles tõusta ja puurist wälja tuigerdada. Kui ta aga paari tunni pärast tagasi tuli ja oma igapäewasi harjutusi nendega ette wõtta tahtis, seal selgus, et need metsloomad sellest loost oma isearalise järelduse olid teinud, nad ei kuulanud enam sõna. Kas ta neid nüüd meelitas, manitses wõi karistas, ükskõik, nad ei teinud temast enam wäljagi.

Ta oli igajuguise mõju kaotanud. Oma tehaliise ja waimlise ülewõimu tõttu oli ta seni nende üle walitsenud; nüüd olid nad tema aga kord nõrgana ja abituna näinud. Kui ta wägivalda tarwitada tahtis, hakkasid nad wiimaks nii ahwardawalt urisema, et ta wiimase kui katse nende kolme loomaga maha pidi jätma."

"Jah, mõtelge . . . Klara töötas mulle igawest truudust . . . ja nüüd, nüüd on ta oma sõna murdnud!"

"Noh, trööstige ennast! — Minu lugu on halwem! Minu Auroora töötas mulle igawest truudust — ja peab, kuriwaim, sõna!"

"Ea wõtsid hiljuti rikka naife. Jäi sul kaafawarast peale wõlgade maksmist weel midagi järele?"

"D jah?"

"Mis nimelt?"

"Naine" . . .

Beaalune mereröwvel: „Misugune imelik piffilm, mille läbi see ameriklane minu wägitegusi filmitses.“

Nina ja jalad.

(Muinaslugu.)

Kord oli üks suur, pifut kongus nina, eht Sakfa nina. See oli kangeste upfakust täis ja waatas jalge peale kõrgilt alla. „Mis teie ta olete?! Närused mudajõtkujad, põrmu elanikud. Minul siin kõrgel on päris häbi te peale alla waadata. Ja te julgete veel meie wahel sugulust ja ühendust leida?! Kus te aru on! Teie kandwat mind?! Dige mul asjamehi! Mina olen see, kes teid jalul hoiab ja juhib! Mina ütfi... Parem oleks, kui teid maa peal olemaski poleks!..“

Kuid korraga... Sa jumalute, mis siindis, jalad komistasid ja nina lendas — jopa auku... .

„Ütelge mulle, herra Raaris, kus te oma abikaasaga esimest korda tuttawaks satte?“

„Oh, jumalute, see oli lord Pääsküla metsas seente torjamisel!“

„No jah, arwasin seda koke, kui te täna kellneri, kes seeni satustats töi, kus kuradile kihutafite!“

=== Rahwa ajakiri „Meie Mats“. ===

Tellimiste wastuwõtmine teise pooleaasta peale — 1. juulist 31. detsembrini 1915. — awatud.

Piltidega ilustatud ajakiri igaihele. Päewasündmused piltides ja kirjeldustes, niihästi töö-, nalja- kui ka pilktoonil. Sõjast praegusel ajal põnewad sõjajutud ja -pildid; Eesti sõjameeste kirjad sõjawaäljalt ja nende pildid; lood salakuulajatest, maa- ja meresõjast, õhusõjast ja weealusest sõjast, sõjakingelastest ja -ajaloost. Täbawad pilkepildid. Lõbusat naeru sünnitawad naljapildid j. n. e. j. n. e.

Meie Matfi aastatellijad saawad hinnata kaasa:

Seinakalender 1915. Teaduse tähtsaamat 1915. a. — 15 f. Tallinna linna plaan — 25 f. 6 ja 7 Moosese raamat — 2 r. Elutungi awaldused — 60 f. Seitsme liiduriigi hümnused — 40 f. Kodune kof — 1 r.

Kaasanded, wäljaarwatud seni veel ilmumata „Seitsme liiduriigi hümnused.“ saadetakse koke peale tellimiseraha kättesaamist ära. Kuudewiis tellijad saawad kaasanded osataupa.

Tellimise hind kätte saatmisega pooles aastas 2 rbl. 30 f., 3 kuu eest 1 r. 20 f. Toimetusest ise ära wiies pooles aastas 1 r. 80 f. 3 kuu eest 90 f. Üksiku numbri hind 10 kop.

Tellimise adress wäljastele tellijatele: г. Ревель, редакция журнала „Мейе Матсъ“.

N. B. Üksikute numbrite ostjad palume lahkest tõehele panna, et neile ostmisel mõnda teist „Meie Matfi“ nime- ja kujukulist lehte meie lehe asemel kätte ei pistetaks.

Дов. воен. цензурою. Вастутан тоиметая Яакоб Яакоп. Пõлжаандя J. Руми. R. Саффер'и траул. Tallinnas.

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR